

BELGISCHE SENAAT

—
 BUITENGEWONE ZITTING 1954.
 —

—
 VERGADERING VAN 22 JUNI 1954.
 —

Wetsvoorstel tot afschaffing van de overdrachtsbelasting van 4,5 % op de werken, uitgevoerd door de coöperaties voor het gemeenschappelijk gebruik van landbouwmachines.

TOELICHTING

—

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De van kracht zijnde overdrachtsbelasting van 4,5 % op de werken uitgevoerd door de coöperaties voor het gemeenschappelijk gebruik van landbouwmachines, dreigt niet alleen de uitbreiding er van te verhinderen, maar zelfs het aantal van de reeds bestaande te doen verminderen.

Deze verenigingen zijn nochtans van zeer groot belang voor onze landbouw met zijn talrijke kleine bedrijven, daar zij de mechanisatie aanzienlijk kunnen bevorderen en aldus ruimschoots bijdragen tot het drukken van de kostprijzen.

Daarom heeft het Departement van Landbouw zich sedert geruime tijd ingespannen om de landbouwers aan te zetten tot een gemeenschappelijk gebruik van machines. Dit geldt vooral voor kleine bedrijven, die meestal niet in de mogelijkheid verkeren om aan individuele mechanisatie te doen, daar hun de financiële middelen ontbreken of daar de machines te belangrijk zijn. Welnu op de ongeveer 300.000 landbouwbedrijven van ons land vertegenwoordigen die met minder dan 10 ha. hiervan 7/8, waarvan 2/3 met een oppervlakte van 1 à 5 ha. en 1/5 met 5 à 10 ha.

De coöperaties voor het gemeenschappelijk gebruik van machines genieten weliswaar voor de aankoop hiervan een toelage, die ongetwijfeld een gunstige prikkel uitmaakt. Deze verliest echter

SÉNAT DE BELGIQUE

—
 SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1954.
 —

—
 SÉANCE DU 22 JUIN 1954.
 —

Proposition de loi tendant à supprimer la taxe de transmission de 4,5 % sur les travaux exécutés par les coopératives d'utilisation en commun de matériel agricole.

DÉVELOPPEMENTS

—

MESDAMES, MESSIEURS,

L'application de la taxe de transmission de 4,5 % sur les travaux exécutés par les coopératives d'utilisation en commun de matériel agricole risque non seulement d'entraver l'extension de ces coopératives, mais même de réduire le nombre des organismes existants.

Ces associations présentent pourtant le plus grand intérêt pour notre agriculture et ses nombreuses petites entreprises, car elles sont susceptibles de stimuler la mécanisation et de contribuer ainsi dans une large mesure à la réduction des prix de revient.

C'est la raison pour laquelle le Département de l'Agriculture engage depuis longtemps les agriculteurs à avoir recours à l'utilisation en commun des machines. Ces efforts visent surtout les petites entreprises, qui se trouvent généralement dans l'impossibilité de procéder individuellement à la mécanisation de leur outillage, soit que les moyens financiers fassent défaut, soit que les machines requises soient trop importantes. Or, sur les 300.000 entreprises agricoles que compte notre pays, celles de moins de 10 ha. représentent les 7/8, dont les 2/3 occupent une superficie de 1 à 5 ha. et 1/5 une superficie de 5 à 10 ha.

Certes, les coopératives d'utilisation en commun de matériel agricole jouissent, lors de l'achat de ce dernier, d'un subside qui constitue sans doute un encouragement sérieux. Le bénéfice

zijn waarde door de zware belastingen, die op de coöperaties zodanig drukken, dat de toelagen hierdoor geneutraliseerd worden,

Ziehier een kort overzicht van deze financiële lasten. Niet alleen hebben deze verenigingen de kosten van registratie, publicatie, enz. te dragen, maar bijna alle posten, die hun kostprijs beïnvloeden, vallen bestendig onder een recht van 4,5 %. Hierbij komt als een der meest belangrijke posten de delging, die bv. in vijf jaar tijds voor een materieel van 500.000 frank aan taxes de som bedraagt van 22.500 frank, te betalen door de coöperatie. Deze belasting blijft daarenboven bestendig spelen bij ieder gebruik van de machines, nl. op brandstof, olie, onderhoud, herstellingen en lonen met daarnaast nog allerhande bijkomende posten van administratieve aard, die in dezelfde zin worden bezwaard.

Kunnen deze coöperaties dan nog wel een nuttige hulp bieden aan de kleine bedrijven, wanneer zij aldus het voorwerp zijn van zware belastingen? Is het niet opvallend hoezeer deze laatste het te bereiken doel in de weg staan?

Zonder deze drukkende en tevens remmende lastpost voor de coöperaties, zou ook voor de kleine bedrijven de mogelijkheid kunnen geschapen worden om het werk te vergemakkelijken en te bespoedigen. Bovendien zouden deze samenwerkende verenigingen voor deze bedrijven de lasten van de levende trekkrachten kunnen verminderen en de verkaveling, in overleg onder de leden, bevorderen. Dit alles zou trouwens de voor onze landbouw noodzakelijke verlaging van de kostprijzen in de hand werken.

Buiten de coöperaties en de werkondernemers, dient het gebruik van machines niet te worden belast. Dit is bv. het geval voor de landbouwers, die — individueel of in de vorm van een vrije vereniging van zeven leden — machines aanschaffen en het werk verzekeren door wederzijdse hulp met uitsluiting van vreemde werkkrachten. Zulks is overigens maar redelijk, zoniet zou ook voor hen de mechanisatie moeilijker worden.

De coöperaties staan ten dienste van hun leden; zij zijn geen werkondernemers die in dezelfde voorwaarden werken bij leden en niet-leden. Op dit gebied bestaan reeds ernstige waarborgen, aangezien het Departement van Landbouw er een zekere controle over uitoefent bij het verlenen van toelagen voor de aankoop van machines. Deze controle draagt nl. op de statuten, de werkwijze, de geest van de verenigingen en de rekeningen.

De afschaffing van de factuurtaxe wordt slechts gevraagd voor de coöperatieve verenigingen, waarvan het hoofddoel is het gemeenschappelijk gebruik van landbouwmachines en dit alleen ten voordele van de leden dezer verenigingen.

Teneinde de vrijstelling van de betrokken belasting in die zin te waarborgen, kan zo nodig een nog verscherpte controle vanwege het Departement van Landbouw verplichtend worden gemaakt; zo kan de erkenning van deze coöperaties door dit Ministerie worden geëist.

qu'elles en retirent est toutefois illusoire, car les impôts qui frappent les coopératives sont si lourds qu'ils finissent par neutraliser les subsides accordés.

Voici un bref aperçu de ces charges financières. Non seulement les sociétés coopératives doivent supporter les frais d'enregistrement, de publication, etc., mais presque tous les postes qui influencent leur prix de revient, sont soumis à un droit de 4,5 %. A cela s'ajoute un des postes les plus importants, à savoir l'amortissement qui, p. ex., en cinq ans, représente pour un matériel de 500.000 francs un montant de 22.500 francs de taxes à supporter par la coopération. Au surplus, cet impôt grève toute utilisation des machines, notamment les dépenses pour l'essence, l'huile, l'entretien, les réparations, ainsi que les salaires et quelques autres postes accessoires à caractère administratif, qui sont frappés dans la même mesure.

Ce lourd fardeau permet-il encore aux coopératives de prêter une aide efficace aux petites entreprises? Ne saute-t-il pas aux yeux combien ces charges forment obstacle au but à atteindre?

La suppression de ces impôts qui écrasent les coopératives et freinent leur action, permettrait d'ailleurs de faciliter et d'accélérer les travaux des petites entreprises. En outre, les coopératives pourraient aider à réduire les frais résultant pour ces entreprises de l'emploi de moyens de traction vivants et favoriser au sein du groupement les remembrements indispensables. Grâce à ces mesures d'ailleurs, il serait possible d'aboutir à la réduction des prix de revient, dont la nécessité s'impose à notre agriculture.

En dehors des coopératives et des entrepreneurs d'ouvrage, il ne convient pas de taxer l'usage de machines. Il en est ainsi notamment pour les agriculteurs qui, soit à titre individuel, soit sous forme d'une libre association de sept membres, acquièrent des machines et assurent le travail en s'aidant mutuellement, à l'exclusion de tout recours à la main-d'œuvre étrangère. Toute autre attitude ne serait pas raisonnable et entraverait la mécanisation.

Les coopératives sont à la disposition de leurs membres; ce ne sont pas des entrepreneurs d'ouvrage, qui travaillent dans les mêmes conditions pour des membres ou des non-membres. A cet égard il existe déjà des garanties sérieuses, puisque le Département de l'Agriculture exerce un certain contrôle lors de l'octroi de subsides pour l'achat de machines. Ce contrôle porte notamment sur les statuts, le fonctionnement et l'esprit de ces sociétés, ainsi que sur leurs comptes.

La suppression de la taxe de facture est uniquement réclamée en faveur de sociétés coopératives, dont le but principal est l'utilisation en commun de machines agricoles, au profit exclusif de leurs membres.

Afin d'éviter les abus, on pourrait, le cas échéant, renforcer encore le contrôle exercé par le Département de l'Agriculture, en exigeant notamment que ces coopératives soient agréées par le Ministère.

In tegenstelling met wat bij ons gebeurt, wordt in Nederland geen recht geheven op de werken, die bij leden worden uitgevoerd. Hetzelfde geldt voor het Groothertogdom Luxemburg, met dien verstande dat, wanneer meer dan de helft van de werken bij niet-leden geschiedt, de belasting voor eenieder wordt geheven.

Waarom zou dezelfde regeling niet bij ons kunnen bestaan ?

Deze politiek is overigens volkomen in overeenstemming met de Regeringsverklaring en ligt bovendien helemaal in de lijn van wat voor onze landbouw wordt beoogd.

De budgetaire weerslag zou ongetwijfeld gering zijn. Voor de 150 reeds bestaande dergelijke coöperaties kan het bedrag van de rechten op circa 300.000 frank worden geraamd; rekening houdend met het feit dat deze coöperaties meestal nog in hun beginstadium verkeren, zou het kunnen verhogen tot 500 à 600.000 frank doch slechts voor zover ze zouden kunnen behouden blijven. Bij het handhaven van de taxe, zoals zij thans bestaat, is er veel kans dat geen nieuwe ondernemingen zullen tot stand komen, en bestaat zelfs het gevaar dat een deel van de bestaande zou verdwijnen. Dientengevolge zou de Schatkist deze bedragen niet enkel niet meer zien vermeederen, maar zou zij zelfs nog een deel ervan kunnen verliezen.

M. SOBRY.

* * *

Wetsvoorstel tot afschaffing van de overdrachtsbelasting van 4,5 % op de werken, uitgevoerd door de coöperaties voor het gemeenschappelijk gebruik van landbouwmachines.

ENIG ARTIKEL.

Aan artikel 69 van het Wetboek van de met het zegel gelijkgestelde taxes, samengeordend bij koninklijk besluit van 29 September 1938, wordt een 5° toegevoegd, luidend als volgt :

« 5° De facturen betreffende werkaannemingen door coöperatieve verenigingen, die hoofdzakelijk tot doel hebben het gemeenschappelijk gebruik van landbouwmachines en die erkend zijn door het Departement van Landbouw, in zover deze werken uitgevoerd zijn ten voordele van leden der vereniging.

M. SOBRY.
P. ESTIENNE.
G. MULLIE.
A. SLEDSENS.

Contrairement à ce qui se passe chez nous, aucune taxe n'est perçue aux Pays-Bas sur les travaux exécutés par les coopératives au profit de leurs membres. Il en est de même au Grand-Duché de Luxembourg, étant entendu, toutefois, que lorsque plus de la moitié des travaux se fait chez des non-membres, l'impôt est applicable à toutes les prestations.

Pourquoi ne pourrait-on instaurer une réglementation analogue dans notre pays ?

Semblable politique serait d'ailleurs conforme à la déclaration gouvernementale et s'inscrirait dans la ligne des réformes envisagées pour notre agriculture.

Les répercussions budgétaires en seraient minimes. Pour les 150 coopératives existantes, le montant des droits peut être estimé à environ 300.000 francs. Etant donné que la plupart de ces organismes en sont à leurs débuts, le montant cité pourrait finalement atteindre 500 à 600.000 francs, bien entendu pour autant qu'ils puissent subsister. Si l'on maintenait la taxe sous sa forme actuelle, il y a peu de chances de voir se constituer de nouvelles coopératives et une partie des sociétés existantes risquerait même de disparaître. De ce fait, le Trésor perdrait non seulement toute possibilité d'augmenter ses rentrées, mais il serait probablement frustré d'une partie des taxes qu'il percevait actuellement.

* * *

Proposition de loi tendant à supprimer la taxe de transmission de 4,5 % sur les travaux exécutés par les coopératives d'utilisation en commun de matériel agricole.

ARTICLE UNIQUE.

L'article 69 du Code des taxes assimilées au timbre, coordonnées par arrêté royal du 29 septembre 1938, est complété par un 5° libellé comme suit :

« 5° Les factures relatives à des entreprises d'ouvrage confiées à des sociétés coopératives, dont le but principal est l'utilisation en commun de matériel agricole et qui sont reconnues à cet effet par le Département de l'Agriculture, pour autant toutefois que ces travaux soient exécutés au profit des membres de la société. »